

De sectiezaal: wat gebeurt er allemaal?

GD ontvangt veel dieren voor sectie-onderzoek. Het aantal inzendingen van runderen, varken, pluimvee en kleine herkauwers is ongeveer 7.000 per jaar. Ruim een derde daarvan zijn inzendingen met varkens. Maar wat gebeurt er nadat varkens zijn aangeboden voor een sectie?

Eigenlijk is 'sectie' geen goede benaming voor wat er gebeurt. Sectie betekent 'snijden' en de pathologen snijden het dode dier inderdaad open, maar dan begint het eigenlijk pas. Zelf hebben pathologen het liever over 'pathologisch onderzoek'. Het onderzoek houdt namelijk niet op bij het opensnijden (zie kader).

Ophaaldienst

Toen GD in 2001 alle laboratoriumactiviteiten concentreerde in Deventer en de regionale gezondheidsdiensten en sectiezaal werden opgeheven, is de ophaaldienst voor kadavers fors uitgebreid. Dit om te zorgen dat veehouders uit het hele land toch binnen afzienbare tijd een gestorven of geëuthanaseerd dier konden laten onderzoeken. Aangezien de informatie die uit het pathologisch onderzoek komt ook belangrijk is voor de monitoring van dierziekten in Nederland, financieren de sector en de overheid een deel van de kosten van het ophalen en het onderzoeken van kadavers. Als dat niet het geval zou zijn, zouden de kosten voor het onderzoek sterk oplopen.

Inzendformulier

Voor een goed onderzoek is het zeer belangrijk dat de pathologen beschikken over de juiste achtergrondinformatie en dus een goed ingevuld inzendformulier. Dat gaat niet alleen over het invullen van de naam van de inzender en een duidelijke identificatie van de dieren, maar ook over het aankruisen van de leeftijd, de klachten en of de dieren behandeld zijn. Bovendien is er ruimte om aanvullende informatie te vermelden en het is

zelfs mogelijk om specifieke vervolgstappen aan te vragen. Het aanmelden voor ophalen en het invullen van het inzendformulier is digitaal snel en makkelijk te regelen.

Achtergrondinformatie

Om pathologisch onderzoek zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren, met de meeste kans op zinvolle resultaten, wil een patholoog graag achtergrondinformatie krijgen over de ingezonden dieren of het bedrijf. Soms denkt een inzender dat het beter is om zo min mogelijk te melden, zodat de onderzoekende patholoog 'niet op het verkeerde been' gezet kan worden. Maar zo werkt dat niet. Als men de auto naar de garage brengt, wil de monteur ook zo precies mogelijk weten wat de klacht is. Dit om te voorkomen dat hij zich een ongeluk zoekt, veel tijd (en geld) besteedt en uiteindelijk nog steeds geen specifieke conclusie (diagnose) kan trekken. Voor overleg en het bespreken van het bedrijfsprobleem kan de inzender (dierenarts) ook altijd bellen met de Veekijker.

De juiste dieren...

Om de juiste diagnose te stellen is het belangrijk dat dieren worden ingestuurd die echt te maken hebben met het probleem waarmee de inzender te kampen heeft. Als men last heeft van gespeende biggen met acute hersenverschijnselen is het zinloos om een chronische slijter in te sturen die uiteindelijk is gestorven. Bovendien is het verstandig om meerdere dieren, het liefst drie, in te sturen. Als er maar één dier wordt onderzocht bestaat er altijd een kans dat het dier toevallig iets anders heeft wat niet echt met het bedrijfsprobleem te maken heeft. Ook het insturen van kadavers die al enige tijd dood zijn wordt afgeraden, vanwege de optredende rotingsverschijnselen. Het euthanaseren van dieren die de specifieke klachten vertegenwoordigen is voor onderzoek van bedrijfsproblemen veel beter.

Wat gebeurt er allemaal als biggen worden aangeboden met als klacht bijvoorbeeld luchtwegproblemen?

1. Administratie:

- Controleren diernummers, inschrijven (SZ-nummer) en informatie in de computer invoeren.

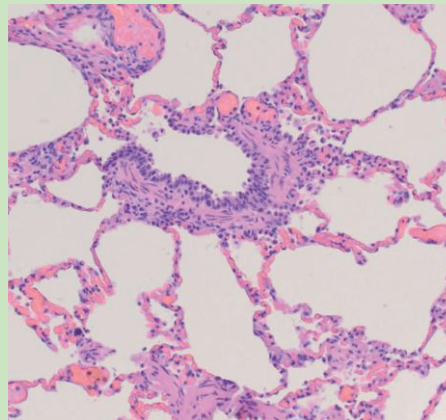

2. Sectie:

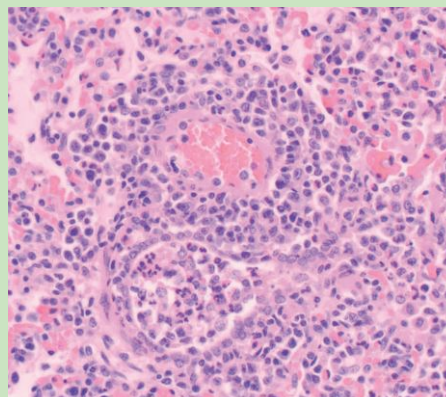
- Sectie uitvoeren volgens het algemene voorschrift. Alle organen worden beoordeeld, maar gezien de klacht besteedt de patholoog extra aandacht aan neus, luchtpijp en longen.
- Als geen afwijkingen aan een orgaan te zien zijn, staat dat doorgaans ook op de uitslag.

3. Materiaal verzamelen voor vervolgonderzoek:

- Bacteriologisch onderzoek, meestal van de neus en long.
- Afhankelijk van het probleem (niezen of hoesten) microscopisch onderzoek van de neusschelpjes, luchtpijp en longen (soms ook als daar op het oog niets aan te zien is).
- Eventueel vervolgonderzoek met PCR-testen op *Mycoplasma hyopneumoniae*, PRRS, griep en PCV2 aan de hand van de bevindingen van de patholoog. Deze PCR-testen worden, tegen extra betaling, ook direct ingezet als ze specifiek zijn aangevraagd door de inzender, als die graag wil weten welke ziekteverwekkers aanwezig zijn op het bedrijf.

Normaal longweefsel; de luchtwegen zijn schoon.

Longontsteking (*mycoplasma*-infectie); de kleine luchtwegen zijn bij een longontsteking gevuld.

4. Voorlopige uitslag:

- Op de dag dat het onderzoek is uitgevoerd stuurt GD de eerste voorlopige uitslag.
- De dierenarts krijgt vervolgens een e-mail waarin staat welke vervolgonderzoeken zijn ingezet. De dierenarts kan daarop reageren of een extra onderzoek aanvragen.

5. Einduitslag

- Afhankelijk van de resultaten kunnen meerdere deeluitslagen volgen.
- Als alle vervolgonderzoeken bekend zijn volgt de einduitslag.
- Bepaalde vervolgtesten kunnen lang op zich laten wachten, bijvoorbeeld microscopisch onderzoek van de botstructuur bij kreupele varkens.
- Over de resultaten kan altijd gebeld worden met de Veekijker.